

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HATAY İSKENDERUN BELEDİYESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	10
8.	EKLER.....	16

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kurumun mali işlemlerini muhasebeleştirilmesinde, 10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği uygulanmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 20. Maddesinde belirtilen Mali tablolarının tamamının düzenlendiği görülmüştür.

İskenderun Belediyesinin mali yapısı 2014 ve 2015 yılı bütçeleri ve kesin hesapları ile 2016 yılı bütçesi esas alınarak incelenmiş, gelir-gider tahminleri ve gerçekleşen rakamlar aşağıda tablolar halinde gösterilmiştir.

Bütçe Gelirleri

2016 Gelir	Tahmin	Gerçekleşen Rak.	%
Vergi Gelirleri	43.890.000,00	36.516.094,42	83,20
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.229.000,00	5.102.560,72	120,66
Alınan Bağış ve Yardımlar	15.300.000,00	6.988.615,03	45,68
Diğer Gelirler	72.351.000,00	57.381.770,76	79,31
Sermaye Gelirleri	13.950.000,00	6.703.285,90	48,05
Alacaklardan Tahsilatlar	500.000,00	0,00	
Ret ve İadeler	-220.000,00	0,00	
Genel Toplam	150.000.000,00	112.692.326,83	75,13

Bütçe Giderleri

2016 Gider	Tahmin	Gerçekleşen Rak.	%
Personel Giderleri	27.483.777,00	30.575.610,07	111,25
S:G:K	3.922.783,00	4.611.179,23	117,54
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	61.307.753,00	54.613.482,95	89,03
Faiz Giderleri	3,00	1.474.989,22	491664
Cari Transferler	2.565.006,00	1.478.718,75	57,65
Sermaye Giderleri	53.675.678,00	25.603.505,66	47,70
Sermaye Transfer	545.000,00	69.651,96	12,78
Borç Verme	0,00	0,00	
Yedek Ödenekler	15.500.000,00	0,00	
Genel Toplam	165.000.000,00	118.427.137,84	71,77

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol

sistemleri de deęerlendirilmiřtir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçeği Yansıtması

Geçici kabulü yapılmış 14.459.745,39 TL yatırım işinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılarak ilgili hesaplara aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı bölümünde yer alan “*Hesabın niteliği*” başlıklı 180'inci maddesinde aynen:

“(1) Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılır.”

“*Hesabın işleyişi*” başlıklı 181'inci maddesinde aynen:

“(1) Yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

b) Alacak

1 - Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere yeni bir yatırıma başladıktan sonra ilk hakedişten başlamak üzere söz konusu yatırıma ait hakediş tutarları 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedilmeli ilgili yatırımın tamamlanıp geçici kabulünün yapılması ile birlikte ise 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının alacağına kayıt yapılarak hesaptan çıkarılmalıdır. Kurum muhasebe kayıtlarına göre 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 2017 yılına devredeni 53.581.531,97 TL'dir.

Ancak bu hesaba kayıtlı işlerden 14.459.745,39-TL tutarındaki kısmının geçici kabulü yapılmış olmasına rağmen 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılmamıştır. Yapılan bu hata sonucunda Bilançonun ilgili duran varlık hesapları da (251,252 gibi)

14.459.745,39 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Yapılmakta olan yatırımlar hesabına yapılan kayıtlardan, geçici kabul yapılarak, Muhasebeye bildirilen işler bu hesaptan düşülerek ilgili maddi duran varlıklar hesabına aktarılması sağlanacaktır.

Sonuç olarak İdarece, yapılmakta olan yatırımlar hesabına yapılan kayıtlardan, geçici kabulü yapılarak muhasebeye bildirilen işlerin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabından düşülerek ilgili maddi duran varlıklar hesabına aktarılmasının sağlanacağı ifade edilmiş olsa da Belediyenin 2016 yılına ilişkin mali tablolarında geçici kabulü yapılmış olmasına rağmen 258 nolu hesaptan çıkarılıp ilgili maddi duran varlıklar hesabına kaydı yapılmayan işler nedeniyle 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabı 14.459.745,39 TL fazla, işin niteliğine göre karşılığında çalışması gereken maddi duran varlık hesapları ise aynı meblağda eksik görünmektedir.

BULGU 2: Kuruma Ait Taşınmazların İlgili Yönetmeliğe Uygun Kaydedilmemesi ve Muhasebe Kayıtlarının Gerçeği Yansıtması

2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile çıkarılan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına ilişkin Yönetmeliğin 1nci maddesinde "*Bu Yönetmeliğin amacı; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.*" denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 2nci maddesinde "*Bu Yönetmelik, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.*" hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler gereğince İskenderun Belediyesince taşınmazlar bu Yönetmeliğe ekli kayıt planına uygun olarak 7nci maddesinde belirtilen "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu" , "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu", "Orta Malları Formu", "Genel Hizmet Alanları Formu", "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu" ve "İcmal Cetveli" kullanılarak kaydedilecektir. Oysa, İdarede yukarıda belirtilen kayıt planına uygun formlar kullanılmamaktadır.

Ayrıca kurumun sahip olduğu taşınmazlara ilişkin Emlak ve İstimlak Müdürlüğü verileri ile Muhasebe sisteminde kayıtlı verilerin uyuşmadığı görülmüştür.

Kurumun muhasebe sisteminde kayıtlı 250 Arsa Araziler Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabındaki taşınmazların toplam değeri 324.055.920,80 TL'dir. Emlak ve İstimlak Müdürlüğünde yer alan kayıtlarda ise taşınmazların toplam değeri 281.784.260,90 TL dir.

Sonuç olarak 2016 mali tablolarında 250 Arsa ve Araziler Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının hatalı yer aldığı görülmekle birlikte gerçek hata miktarı tespit edilebilmesi için Emlak ve İstimlak Müdürlüğün idarenin sahip olduğu taşınmazların gerçek değerini tespit ederek muhasebe birimine bildirmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Gayrimenkul kayıtlarının gerçeği yansıtmadığı ile ilgili tespitiniz yerinde olup, kayıtların sistem üzerine işlenerek, Yönetmelik ekindeki formların doldurularak tarafınıza gönderilmesi hususu Emlak İstimlak Müdürlüğünden talep edilmiştir. Emlak İstimlak Müdürlüğü gayrimenkul kayıtlarını sistemde tamamladığında muhasebe kayıtları da düzeltilecektir. Bulgu 6 ayrıca yazı ile Emlak İstimlak Müdürlüğüne gönderilmiş olup, vermiş olduğu cevap ektedir.

Sonuç olarak İdarece, gayrimenkul kayıtlarının gerçeği yansıtmadığı kabul edilerek Emlak İstimlak Müdürlüğünün gayrimenkul kayıtlarını sistemde tamamlaması halinde muhasebe kayıtlarının düzeltileceği ifade edilse de Kurumun muhasebe sisteminde kayıtlı 250 Arsa Araziler Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabındaki taşınmazların toplam değerinin 324.055.920,80 TL, Emlak ve İstimlak Müdürlüğünde yer alan kayıtlarda ise taşınmazların toplam değerinin 281.784.260,90 TL olması ve arada 42.271.659,90 TL fark bulunması nedeniyle Belediyenin 2016 yılına ilişkin mali tablolarında tam olarak tutarı belirlenemese de 250 Arsa Araziler Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabının gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

Kurumun Aksa Gaz Dağıtım Anonim Şirketinde 204.000,00 TL ve İskenderun İmar İnşaat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketinde 100.000,00 TL değerinde sermayesi olduğu halde

241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı sermaye tutarlarının 14.492,08 TL olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 159'uncu maddesinde 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı *“Bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır.”* şeklinde tanımlanmıştır.

Kurumun ortağı olduğu şirketlerdeki sermaye paylarını 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydetmesi gerekmektedir. Ancak Kurumun ortağı olduğu şirketlerdeki sermaye payı 304.000,00 TL olmasına rağmen 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı sermaye tutarı 14.492,08 TL'dir. Bu durum 2016 mali tablolarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 289.507,92 TL eksik yer almasına neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; Kurumumuzun AKSAGAZ DAĞITIM A.Ş.'de bulunan 204.000,00 TL sermaye payımız 2015 yılı denetiminde konusu olmuştur. Konu 26.01.2017 tarih ve 478 sayılı yazımız ile Aksagaz Dağıtm A.Ş.'ye tekrar sorulmuş ve gelecek cevaba göre kayıt yapılacaktır. Kayıtlarımızda bulunan 14.492,08 TL 6360 sayılı kanun gereği tüzel kişiliği sona eren ve Belediyemize katılan Karayılan Belediyesinden devir almış olduğumuz kayıtlarda mevcut idi. Bu kaydın neden bu hesaba yapıldığı ile ilgili inceleme yapılarak gerekli düzeltme yapılacaktır. Belediyemizin hisselerinin tamamına sahip olduğu İskenderun İmar İnş. Tic. San. Ltd. Şti.'ne ait sermaye payımızın kurulduğu tarihten beri muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı yönündeki tespitiniz doğrudur. Buna ilişkin kayıt yapılmış olup, Muhasebe işlem fişi ektedir.

Sonuç olarak İdarece, AKSAGAZ DAĞITIM A.Ş.'de bulunan 204.000,00 TL sermaye payının 26.01.2017 tarih ve 478 sayılı yazı ile Aksagaz Dağıtım A.Ş.'ye tekrar sorulduğu, alınacak cevaba göre kayıt yapılacağı; kayıtlarda bulunan 14.492,08 TL'nin 6360 sayılı kanun gereği tüzel kişiliği sona eren ve Belediyeye katılan Karayılan Belediyesinin kayıtlarından devir alındığı; bu kaydın da incelemesinin yapılarak gerekli düzeltmelerin gerçekleştirileceği ifade edilmiş olup söz konusu hususlara ilişkin yapılan işlemler bir sonraki denetim yılında izlenecektir.

Ayrıca idarece, Belediyenin hisselerinin tamamına sahip olduğu İskenderun İmar İnş. Tic. San. Ltd. Şti.'ye ait sermaye payına ilişkin düzeltmenin ise 12.05.2017 tarih ve 3052/1

nolu muhasebe işlem fişi ile yapıldığı ifade edilmiş olduğundan bu hususa ilişkin olarak yapılacak işlem bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hatay İskenderun Belediyesinin 2016 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bazı Taşınmazların Ecrimisil Karşılığı Kullanılması

Belediyenin mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan 37 tanesinin ihale yapılmaksızın ecrimisil karşılığında kullanıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun "Kapsam" başlıklı 1inci maddesinde yer alan *"Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür."* hükmü ile Belediye taşınmazlarının bu kanuna göre kiraya verilebileceği belirlenmiştir.

Aynı Kanunun "Kiralarda sözleşme süresi" başlıklı 64'üncü maddesinde *"Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür."* hükmü ile kiralama süresinin 10 yıldan fazla olamayacağı ve bu durumun istisnaları belirlenmiştir.

Bu durumda, Belediyelerin mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunundaki ihale usullerine göre yapılacak; yapılan ihale sonucu düzenlenen kira sözleşmeleri en fazla on yıl olabilecek; sözleşme süresi bitiminde ise aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanundaki usullerden biriyle ihaleye çıkılacaktır. Kira süresi dolan belediyeye ait gayrimenkullerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak ihale yapılmaksızın tekrar kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya uzatılması mümkün görünmemektedir.

Diğer yandan, 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmiştir.

2886 sayılı Kanunun *"Ecrimisil ve Tahliye"* başlıklı 75 inci maddesinde;

“Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz(1) malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanununun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinesinin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz.

Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır.

İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, belediye taşınmazları hakkında da 2886 sayılı Kanununun 75 inci maddesi uygulanacak; kira süresi sonunda işgal devam ederse, sözleşmede aksine hüküm yoksa ecrimisil alınacak; ecrimisil, rızaen ödenmez ise, işgal edilen mal, bulunduğu yer mülki amirince 15 gün içinde tahliye ettirilecektir.

İskenderun Belediyesi'nin 2886 sayılı Kanuna göre ihale ederek kiraya verdiği gayrimenkullerin kiracıları, kira süresi sonunda fuzuli şagil durumuna düşmüşlerdir. Belediyenin 2886 sayılı Kanununun 75 inci maddesine göre; bu kişilerden ecrimisil alması ve tahliye için mülki amirliğe başvurması gerekir.

Ancak belediyeye ait taşınmazların mevzuatta öngörülen süreler dolmasına rağmen yeniden ihale yapılmadan ecrimisil karşılığında kullandırılması bir usul haline getirilmiştir ve bu uygulama mevzuata aykırıdır.

Kamu idaresi cevabında; Bu tespitiniz Emlak İstimlak Müdürlüğüne gönderilmiş, bu tespitiniz yönünde gerekli işlemlerin yapılmaya başlandığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdarece bulguda yer alan tespit yönünde gerekli işlemlerin yapılmaya başlandığı ifade edilmiş olup söz konusu hususa ilişkin olarak yapılan çalışmalar bir sonraki denetim yılında izlenecektir.

BULGU 2: Kurumun Mülkiyetinde Bulunan Bazı Taşınmazların Dernek ve Vakıflara Tahsis Edilmesi

Kurumun mülkiyetinde bulunan 5 adet taşınmazın mevzuata aykırı olarak bazı dernek ve vakıflara tahsis edildiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "*Taşınmaz tahsisi*" başlıklı 47 nci maddesine göre; Kamu idareleri, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilmekte ve tahsis edilen taşınmazlar amacı dışında kullanılamamaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanununun "*Diğer kuruluşlarla ilişkiler*" başlıklı 75 inci maddesi (d) bendinde "*belediyeler kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir.*" hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre; kurumun mülkiyetindeki taşınmazların kimlere ve hangi şartlarda tahsis edebilecekleri ifade edilmiştir.

Söz konusu hükme göre belediyeler, kendilerine ait taşınmazları asli görev ve hizmetlerde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak belediye meclis kararı üzerine mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebileceklerdir. Ancak bu idareler dışında kalan dernek veya sivil toplum kuruluşlarına süresi her ne olursa olsun belediye taşınmazlarının tahsis edilmesi mümkün değildir.

Yapılan incelemede 5 adet taşınmazın çeşitli dernek ve vakıflara tahsis edildiği tespit edilmiştir. Kurumun kamu taşınmazlarının kime, hangi hallerde ve nasıl tahsis edileceğine ilişkin mevzuat hükümlerine uyması önerilir.

Kamu idaresi cevabında; Bu tespitiniz Emlak İstimlak Müdürlüğüne gönderilmiş, bu tespitiniz yönünde gerekli işlemlerin yapılmaya başlandığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdarece bulguda yer alan tespit yönünde gerekli işlemlerin yapılmaya başlandığı ifade edilmiş olup söz konusu hususa ilişkin olarak yapılan çalışmalar bir sonraki denetim yılında izlenecektir.

BULGU 3: Bütçe Emanetleri Hesabının Usulüne Uygun Kullanılmaması

Kurumda nakit yetersizliği nedeniyle ödenemeyip 320-Bütçe Emanetleri Hesabına alacak kaydedilen işlemlerin muhasebe kaydı tarih sırasına göre alacaklılara ödenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 217, 218 ve 219 uncu maddelerinde 320-Bütçe Emanetleri Hesabının niteliği, hesaba ilişkin işlemler ve hesabın işleyişi;

“Hesabın niteliği;

Bu hesap, mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi;

Bütçe emanetleri hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1- Bütçe gideri olarak tahakkuk ettirilen tutarlardan herhangi bir nedenle hak sahiplerine ödenemeyenler bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına ya da söz konusu tutar varlığa dönüştürülecek bir harcama unsuru ise ilgili varlık hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

2- Bir istihkak karşılığı olarak daire mutemetlerine verilen paralardan, mutemetler tarafından, herhangi bir nedenle alacaklısına ödenemeyerek muhasebe birimine iade edilen miktarlar, ilgisine ödenmek üzere bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabına borç kaydedilir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Kurumda, nakit yetersizliği nedeniyle ödenemeyip bu hesaba alacak kaydedilen meblağların Bütçe Emanet Defterinin ilgili sayfalarında da görüleceği üzere, muhasebe kaydı tarih sırasına göre değil, tamamen keyfi bir biçimde alacaklılara ödenmesi yoluna gidildiği anlaşılmıştır.

Bütçe Emanetleri hesap alanına alacak kaydedilen işlemlerin muhasebe kaydı tarih sırasına göre alacaklılara ödenmesi yoluna gidilmesi önerilir.

Kamu idaresi cevabında; Tespitiniz yönünde Bütçe Emanetleri Hesap alanına kayıt edilen işlemlerin, Muhasebe kaydı tarih sırasına göre alacaklılara ödenmesi hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir.

Sonuç olarak İdarece, 320 Bütçe Emanetleri Hesabına kayıt edilen işlemlerin, muhasebe kayıt tarih sırasına göre alacaklılara ödenmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmiş olup söz konusu hususa ilişkin yapılan çalışmalar bir sonraki denetim yılında izlenecektir.

BULGU 4: Telekomünikasyon Altyapı Ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip Ve Tahsil Edilmemesi

Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Belediye tarafından 2016 yılı içerisinde altyapı geçiş hakkı bedelli olarak hiçbir bedel tahsil edilmemesi sonucu kurumun ciddi bir gelirden mahrum bırakıldığı, dolayısıyla mahrum kalınan bu gelire yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediyemiz mücavir alan içinde kalan sabit ve mobil haberleşme alt yapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücreti alınması ile ilgili çalışmalara başlanacaktır.

Sonuç olarak İdarece, mücavir alan içinde kalan sabit ve mobil haberleşme alt yapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücreti alınması ile ilgili çalışmalara başlanacağı ifade edilmiş olup yapılan çalışmalar bir sonraki denetim yılında izlenecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

2016 Yılı Bilançosu			
AKTİFLER		PASİFLER	
	2016(Cari Yıl)		2016(Cari Yıl)
I- DÖNEN VARLIKLAR	146.011.904,04	III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	52.511.724,23
10 HAZIR DEĞERLER	8.823.675,91	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	3.843.062,03
102 BANKA HESABI	8.786.765,50	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	3.843.062,03
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	36.910,41	32 FAALİYET BORÇLARI	5.501.087,58
12 FAALİYET ALACAKLARI	31.179.730,06	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	5.501.087,58
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	137.832,47	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	2.578.362,82
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	29.078.411,67	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	812.120,36
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1.841.363,17	333 EMANETLER HESABI	1.766.242,46
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	122.122,75	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	37.951.916,71
14 DİĞER ALACAKLAR	2.258.044,57	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TA	4.137.610,52
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	2.258.044,57	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	10.939,33
15 STOKLAR	3.476.795,22	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	33.803.366,86
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	3.476.795,22	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2.637.203,07
16 ÖN ÖDEMELER	671.565,90	381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	2.637.203,07
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	671.565,90	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	92,02
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	99.602.092,38	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	92,02
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	99.602.092,38		
		IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	73.418.885,80
II- DURAN VARLIKLAR	336.447.621,29	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	49.567.126,31
22 FAALİYET ALACAKLARI	1.164.641,60	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	30.849.097,94
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	132	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	18.718.028,37
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ	1.164.509,60	43 DİĞER BORÇLAR	18.848.449,57

T.C. Sayıştay Başkanlığı

ALACAKLAR HESABI			
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	16.895.485,49	438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	18.848.449,57
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	16.880.993,41	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	3
241 MAL VE HİZMET ÜRETTEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYE	14.492,08	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	3
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	317.667.522,22	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	5.003.306,92
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	22.274.283,70	481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	5.003.306,92
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	119.706.500,65		
252 BİNALAR HESABI	177.140.944,38	V- ÖZ KAYNAKLAR	356.528.915,30
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	2.441.621,95	50 NET DEĞER	298.224.657,23
254 TAŞITLAR HESABI	4.537.157,74	500 NET DEĞER HESABI	298.224.657,23
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	6.081.839,97	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	99.631.309,40
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-68.096.358,14	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	99.631.309,40
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	53.581.531,97	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-38.963.166,83
26 MADDİ DURAN VARLIKLAR	0	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-38.963.166,83
260 HAKLAR HESABI	7.685.883,05	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-2.363.884,50
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-7.685.883,05	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-2.363.884,50
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	719.971,98		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	3.462.475,53		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-2.742.503,55		
Aktif Toplam	482.459.525,33	Pasif Toplam	482.459.525,33

IX- NAZIM HESAPLAR	77.050.390,09
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET H	10.030.811,95
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	10.030.811,95
92 TAAHHÜT HESAPLARI	52.839.578,14
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	52.839.578,14
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	14.180.000,00
990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar	14.180.000,00
Genel Toplam	559.509.915,42

IX- NAZIM HESAPLAR	77.050.390,09
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET H	10.030.811,95
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	10.030.811,95
92 TAAHHÜT HESAPLARI	52.839.578,14
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	52.839.578,14
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	14.180.000,00
999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	14.180.000,00
Genel Toplam	559.509.915,42

Faaliyet Sonuçları Tablosu

630	1	PERSONEL GIDERLERİ	30.572.351,30	600	1	Vergi Gelirleri	49.601.429,99
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.610.791,36	600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.150.304,95
630	3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	46.602.172,71	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	6.988.625,03
630	4	Faiz Giderleri	9.115.499,21	600	5	Diğer Gelirler	58.148.406,01
630	5	Cari Transferler	601.048,39	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	115.893,83
630	7	Sermaye Transferleri	69.651,96			GELİRLER TOPLAMI	120.004.659,81
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	3.759.657,29				
630	13	Amortisman Giderleri	15.329.165,54				
630	14	İlk Madde ve Malzemeler	7.609.738,68				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	4.098.467,87				
GİDERLER TOPLAMI			122.368.544,31				
				FAALİYET SONUCU		-2.363.884,50	

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>